

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	korraldus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	18.12.2020
Avaldamismärge:	RT III, 17.12.2020, 3

Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduse nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ muutmise

Vastu võetud 17.12.2020 nr 456

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 28 lõike 6 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõike 5 punkti 3 ja lõiget 8:

1. Sõnastada Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduse nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ punkti 20⁹ alapunkti 1 kolmas lause järgmiselt:
„Lisaks eelnevale ei kohaldata piirangut isikule, kes kasutab majutusteenust tervishoiuteenuste osutamiseks või muude hädaolukorra lahendamiseks vajalike teenuste osutamiseks, samuti isikutele, kes viibivad majutusasutuses kohaliku omavalitsuse üksuse või riigiasutuse poolt majutatuna kohaliku omavalitsuse üksuse või riigiasutuse teenuse saamiseks või riigiasutuse, kohaliku omavalitsuse üksuse või ettevõtjaga sõlmitud lepingust tulenevate kohustuste täitmise tõttu, samuti ei kohaldata piirangut haridusasutuste õpilaskodudes ning COVID-19 positiivsetele isikutele ja viimaste lähikontaktsetele karantiini läbimiseks;“.
2. Korraldus jõustub 18. detsembril 2020. a.
3. Korraldus avaldada Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, sealhulgas riigi toimepidevuse kaitseks vältimatult vajalikud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetmed ja piirangud ning nähakse ette nende kohaldamise erandid.

Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *põhiseadus*) § 28 lõige 1 sätestab igäühe õiguse tervise kaitsele. Praegusel juhul on põhiõiguse kaitsealas erinevad väärtused. Esiteks inimeste õigus nende tervise kaitsele seeläbi, et riik teeb kõik võimaliku, et takistada viiruse levikut. Samuti üldine avalik huvi viiruse leviku ja inimeste massilise haigestumise ning tervishoiusteami ülekoormuse vältimiseks. Olukorras, kus teiste inimestega kokkupuutel on suur oht viiruse levikuks, lasub riigil kohustus viia nakkusohu miinimumini, sealhulgas võib selle eesmärgi saavutamiseks sobival viisil piirata isikute kokkupuutumise võimalusi. Arvestada tuleb ka seda, et nakatunute ja surmajuhtumite arv on kogu maailmas, sealhulgas Eestis endiselt tõusutrendis. Haiglaravi vajavate haigestunute arvu tõus võib ohustada tervishoiusteami toimepidevust ja seda väga lühikese aja jooksul.

Põhiseadus näeb ette õigused ja vabadused, mille tagamine on samuti riigi kohustus. Põhiseaduses nimetatud õigusi ja vabadusi on riigil lubatud piirata arvestades õiguse ja vabaduse olemust ning põhiseaduse enda tingimusi. Näiteks on põhiseaduse § 34 kohaselt igäühel, kes viibib seaduslikult Eestis, õigus vabalt liikuda ja elukohta valida. Õigust vabalt liikuda on lubatud seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata muu hulgas teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks ja nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. Põhiseaduse § 19 näeb ette õiguse vabale eneseteostusele, § 31 ettevõtlusvabaduse, § 37 õiguse haridusele jne. COVID-19 haigust põhjustava viiruse leviku tõkestamiseks on õigustatud kohaldada teatud piiranguid. Õigusi ja vabadusi piirates tuleb leida õiglane tasakaal piirangu eesmärgi ning piirangu ulatuse ja mõju vahel. Viiruse tõkestamiseks vajalikke proportsionaalseid piiranguid õigustavad eelnimetatud kaalukad eesmärgid.

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (edaspidi *NETS*) § 28 lõigete 2, 5 ja 6 alusel ning arvestades lõiget 8 võib Vabariigi Valitsus kehtestada nakkushaiguste tõrjeks vajalikke abinõusid siis, kui nakkushaiguste epideemilise leviku tõkestamiseks rakendatavate meetmete ja piirangute kohaldamisega kaasneb oluline mõju ühiskonnale või majandusele. Selleks peavad olema täidetud järgmised eeltingimused: tegemist on eriti ohtliku nakkushaiguse või uudse ohtliku nakkushaigusega, Vabariigi Valitsus on Terviseametilt saanud teabe ja soovituselise abinõu (kohustus või piirang) kohta epidemioloogiliste, laboratoorsete ja kliiniliste andmete alusel, abinõu on viiruse leviku tõkestamiseks vältimatult vajalik ehk see peab olema proportsionaalne ja otstarbekas nõue, abinõu on ajutine ehk ajaliselt piiritletud ning see toob kaasa olulise ühiskondliku või majandusliku mõju.

Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldusega nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ on koroonaviiruse SARS-CoV-2 põhjustatava COVID-19 haiguse leviku ennetamiseks

ja tõkestamiseks kehtestatud erinevad liikumisvabaduse piirangud. Piirangute kehtestamisel on arvestatud, et neid rakendades oleks inimestel võimalik suurel määral jätkata oma tavapärase eluga.

Piirangute kehtestamise lähtekohaks on, et SARS-CoV-2 põhjustatav COVID-19 haigus on nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähikontaktil nakkusohtliku inimesega, kellel on iseloomulikud sümptomid. See tähendab, et viirust on võimalik saada nakatunud inimesega lähikontaktis olles või saastunud pindade ning käte kaudu. Viirus levib kiiremini siseruumides ning riskirühmadel (sh vanemaealistel) on suurem risk haiguse raskekujuliseks kulgemiseks, tüsistusteks ning haiglaravi vajaduseks.

16. detsembri 2020. a seisuga on Eesti COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 viimase 14 päeva nakatumisnäitaja 100 000 elaniku kohta 470,66. Viimase ööpäevaga lisandus 5903 testi tulemust, nendest 590 ehk 10% olid positiivsed. Haiglaravil on 324 patsienti, juhitava hingamisel on 16 patsienti. Ööpäeva jooksul lisandus kolm surmajuhtumit. Kokku on Eestis koroonaviiruse tagajärjel surnud 160 inimest.

Ida-Viru maakonna viimase 14 päeva haigestumus 100 000 elaniku kohta on 1053,93, mis on pea kaks korda suurem nakkuse leviku ulatuse poolest järgmise Harju maakonna omast, mis on 558,82. Terviseameti Ida regioonis on viimasel 14 päeval (2.–16.12.2020) registreeritud kokku 1415 COVID-19 juhtumit.

Kuna Ida-Viru maakonnas on SARS-CoV-2 põhjustatava COVID-19 haiguse levik teiste Eesti piirkondadega võrreldes kõige ulatuslikum ja kiirem, on seal kehtestatud rangemad liikumisvabaduse piirangud.

Kehtestatav erand on vajalik, et nii riigiasutuste, kohaliku omavalitsuse üksuste ja ettevõtjatega sõlmitud lepinguid oleks võimalik ajutiste rangemate liikumisvabaduse piirangute ajal Ida-Viru maakonnas täita ka juhul, kui kohustuste täitmiseks seotud isikud vajavad kohustuste täitmise ajal majutusteenust. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium koos Terviseametiga korraldab vastava erisuse rakendamise.

Korralduses kehtestatud nõuete üle teeb NETS § 44 lõike 1 alusel järelevalvet Terviseamet. Viiruse leviku tõkestamise meetme nõuetekohaselt täitmata jätmisel rakendatakse korrakaitseaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha maksimaalne suurus on 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning tõkestada viiruse levikut, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras Vabariigi Valitsusele vaide 30 päeva jooksul arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavaks tegemisest.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

Jüri Ratas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär